

Mahjas Weefis.

Ar pašā wifuschehliga augstā Keisara wehleshanu.

29. gada-

gahjums.

Mahjas Weefis isnahk weenreis pa nedetu.

Maksa ar peefuhstifšanu par pasi:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
Ar Peelikumu: par gadu 1 " 60 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu " 85 "

Maksa ar peefuhstifšanas Rīgā:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
Ar Peelikumu: par gadu 1 " — "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu " 90 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu " 55 "

Mahjas Weefis teel isdōts sestdeenašm no plkst. 10 sahtot.

Maksa par flubinasšanu:
par weenos flejas smalku rakstu (Pēti)-
rindu, jeb to weetu, to tašda rinda eenem,
maksa 8 lap.

Redakcija un ešpedicija Rīgā,
Ernst Plates bilšu- un grahmaru-bru-
latarwā un kurtu-leetuwē pee Pēhtera
basnizas.

Mahditajs. Jaunafahs sinas. Telegrafa sinas. — **Celšahsemes sinas:** Rīgas pilšehtas statistika kommisija. No Pīnkeneekem. Rujena. Df Weetalwas draudses. No Snehpeles. Par Igaunu kugeneezibas beedribu „Lindu“. Peterburga. — **Ahrsemes sinas:** Politikas pahrshtas. Tautiskee laitraksti un „Latw. Awises“. Wehturistkas druskas. Ugunwehmeju kalni. — **Peelikuma.** Amalunga jeb mešhona meita. — Graudi un seedi.

Jaunafahs sinas.

Rīga. Šcho fwehtdeenu, 15. aprili, buhs Rīg. Latw. beedr. teatra akteereem benefize. Rā sinams, tad benefizes israhbei arweenu israuga jauku lugu. Tas ihpāshi schoreis fakams, proti israhdihs original tautas lugu ar dseedafšanu 5 zehleendš is Kursemes dšihweš, no J. Kalnina fagereta. J. Kalnina lungs jaw muhsu teatra draugeem wāshstams tā teizams komikis; tagad dabušin ar wimu tā lugaš fageretaju eepāshitees, bes tam wehl J. Kalnina lungs patš schoreis lihdsā spēhlehs. Zif eepreekschu parehsams, tad buhs loti jauka teatra israhde, tapehz neweens nenofchehlos, schoreis teatri nogahjis. Turklaht schi jaukā teatra israhde ir muhsu uszihtigo akteeru un aktrihschu goda deena, kur latrs teatra draugs ar mihtu prahtu aisteidsahs, lai waretu fawu pateizibu israhdit par teem jaukeem brihscheem, to muhsu teatra mahflineeki, teatri spēhledami, fagahdajufchi.

Kuldigas pilšehtas dome nolehmuše, tā Kuldigā il gadus noturams firgu tirgus. Pehz domes nolehnuma tirgus laiks un tirgus statuti fastahdami ar Jelgawas domes un leetas prateju peepalihdsibu (weenofchanos.)

Iš Arona-Mendas. Krišchs Matifons tapa atwests uf Gaitu mahjahm, kad tas bij tīfai 10 gadus wezs. Tagad Krišchs ir 66 gadus wezs, tomehr winsch ir tajās pašhās mahjās, kalpo tai pašchai dšimtei. 2 pehdigos gadus tas bij par puskalpu, bet schogad no kalposchanas atlaidees. Tomehr winsch wehl palihds labpraht fainneekam, kur ween war un sin, tāpat ari wina seewa. Katrs, kas sin, zif wehrts ir kreetns kalps, fapratihš ari, tā fainneeks ar schehlumu Krišchu atlaisch. Wifur tam truhstf wezā Krišcha. Wina darbeem fainneeka ašs newajadseja, neds teem no tā bij jakaunahs. Baldees, Krišch, par tawu uftizibu un uszihtibu! Tu eš bijis kreetns! 55 kalposchanas gabi weenā weetā, pee weeneem fainneekeem ir reta leeta un ilgs laiks. Kas tur naw peedšihwots, kas tur naw pawadits! Aif teem ir behrniba, jauniba, spēhta gabi un nu wezums. Swehtigs tas, kas to peedšihwojis ar godu, fawu peenahkumu us-

zihīgi daridams. Tahds ir pareisi zihnijees un tadeht top gresnots ar kroni. (Ar.)

Peterburga. Birndeem, 10. aprili schē atbrauza leelknāsa Konstantina Konstantinowitscha augstā bruhde, Sakschu-Altenburgas prinzeše Elisabete. Ap pulkstien 3 1/2 pehz pusdeenas dšelszeta wofsalā fapulzejahs pils-galma preekschneeki, ahrsemju suhtneezibu lozekli, kuru starpā ari Wahzu suhtneezibas lozellis grafs Bismarks; no Kreerwu ministereem bija redsami grafs Woronzow-Daschkows, v. Giers un Posjets. Peronā bija ari goda-stahts no Jfmailowa leibwardu regimentes, kurā leelknāšs bruhdgans deen, ar karogu un musiku. Ap pulkstien 3 3/4 atbrauza Keisaru Majestetes un wif Keisaristahs familijas lozekli, kas schim brihsam Peterburgā. Ihsi preeksch plkst. 4 dšelszeta brauzeenam pee stanzijas peebrauzot, musiku fahla spēhlet. Iš wofkala isnahza Keisaru Majestetes un bruhdgana mahde un brahlis un eegahja wagonā, kur bruhdes un zitu kashu weefu apweizinaschana notika. Bruhtgans bija bruhdei pretim brauzis. Pehz apweizinaschanašs, atbraufuschee istahpa iš wagona un dewahs ar Keisaru Majestetehm wofkala Keisaristkās istahās, kur bruhdes pahris un wezaki peenehma klahtefoscho fweizinajumus un laimes wehlejumus. Ap plkst. 4 1/4 augstā radneeziba, tšhetrijuhgu selta karitēs, dewahs uf Marmora pili, kur augstai bruhdei istahās eerahditas. Birmds ratds brauza bruhde ar Keisareeni; otrajds ratds — Keisars ar leelknāsu Wladimiru. Zetā bija Jfmailowa regimente uftahdijufehs, kuras preekschā leelknāšs bruhdgans atradahs un fawai augstai garam brauzofchai bruhdei godu nodewa. Gelas, pa kawahm brauzeens notika, bija pildits ar publiku, kas bruhdi loti firfuiigi apfweizinjaja. Prinzeše laipni pateizahs. Laiks bija jo jauks. (Prinzeše Elisabete ir Sakschu-Altenburgas printšcha Moriza otra meita, tagad 19 1/4 gadus weza. — Bruhtganam leelknāsam Konstantinam Konstantinowitscham ir 25 1/2 gadi.)

Kaunas dšelszeta stanzijas 3. klafes usgaidamā fahle 30. marta rihtā nonahkufe jauna dahma, apwajadamahs pee bufetes kad aif-

brauz nahkofchais brauzeens uf ahrsemehm. Dabujufe sinat, tā tas notikschot pulkstien 11, wina nofehдахs bufetes turwimā. Pa tam bij tizis sinams, tā minetā dahma ešot pahrgehrbees jauns ofizeers; schandarmi to nelaida iš azim. Kad atwehra kafi, pahrgehrbuschais jauneklis peezehlahs, tā kad pee kafes iſnemt biketi; bet tani pašhā azumirkli winsch iš keshas iſwilla rewolweri un lodi eeshahwahs galwā. Nomiris bij uf weetas. Lihkis israhdijahs par Kaunā stahwofchā Kamas pulka jaunā ofizeera. Paſchnonahwibas zehloni lihds schim wehl nesinami.

Koftowa pee Dona. Masbaineeki, kas ap-laupija Bataifkas basnizu un pee tam nonahweja 7 zilwekus, fakerti un atfinuschees par wainigeem.

Telegrafa sinas.

Peterburgā, 12. aprili. Birndeem Anitschkowa pilt bija Keisaru Majestetu leeldeenu fweizinaschanašs ar schewaljē gwardu, Keisareenas Majestetes, Krasiru regimentu, Keisaristku konnawojas un faweenu gwardu kompanija wirsneekem, tā ari ar to pulku feldwebekeem un waktmeistareem, kureem wimu Majestetes par preekschneekem, un ar to regimentu apaksch-kareiwjeem, kuras (regimentes) iſpildija waktš-deenastu seemas pilt. Schewaljē gwardu un gwardu Krasiru regimentu wirsneeki pašneedsa Keisareenas Majestetēi roschu bukēti leeldeenas olas formā. Tai pašhā deenā Keisaru Majestete loti schehligi fawezinajahs ar 26 pagastu fahdschu wezakeem iš Peterburgas gubernas un ziteem semneekem, teefu lozekteem un tapat ar Peterburgas un Maslawas weztizibneekem.

Peterburgā, 12. aprili. „Wald. Wehtn.“ lasams, tā Kursemes schandarmu preekschneeka palihgs Galubews pa-augstinats par majoru un flimibas deht atlaisis no deenasta.

Parisē, 11. aprili. Weens Bruhtis un Austreetis iš Franzijas iſraiditi, tapehz tā schēe peedaliufschees pee kahdas nemeerneeku fapulzes.

Gelijchjemes firas.

Rigas pilsehtas statistiska kommissija us eetu stuhreem zaur peesitumeem ir issludinajuse: No Rigas pilsehtas statistiskās kommissijas zaur scho teel darits sinams, ka statistiska amatneezibas flaitischana Rigā un Rigas patrimonial-apgabalā tiks isdarita no 11. libds 18. aprikam sch. g. Amatneezibā strah-dajoschee lungi teel luhgtin luhgti, laipni padotees schai flaitischana. — Amatneezibas flaitischana naw ne lahbas dalas ar nodoschanu-mehrkeem, un ta ne lahbdōs apstaklōs netiks isleetota libdschinigo nodoschanu jaunai pahrdalischana jeb winu pa-augstinaschanai, kadeht flaititajs nemaf nedrihtst prasit pehz amatneezibas papihreem jeb zitahm atkaurjas apleezibahm! Amatneezibas flaitischana jekalpo til weenigi tam mehrkam, apgahdat pahrslatu par amatneezibas stahwolli Rigā, lai waretu atrast libdsellus un zelus, pa kureem jadsenahs, panahkt laboschanos pa dalai apklususchā Rigas amatneezibas attihstischana. Amatneezibas flaitischana tadeht noteek tikai paschu amatneezibas lozeklu labā, kadeht tad ari weenigi paschu amatneezibas strah-dataju labprahgtigi un brihwi dotee isteikumi nosala jautajunu-listu faturu. Kas nemaf negrib atbildet, netiks us to peespeests, tur preti wehlejams, lai labal ne lahbas, ne lā nepateefas atbildes, tiku dotas. Bet statistiska kommissija pee ta atgahdina amatneezibas lozekleem, lai tee apdomā, ka zaur leigschanos, atbildet, flaitischanas mehrkis nebuhtu panahkams, bet gan warbuht us ilgeem gadeem tiktu isnihzinata zeriba, eepafihtees ar muhsu amatneezibas trubhumeem un tā speht dsihtees pehz winu nowehrschanas. Kas tad nu nemaf ne-atbild jeb dod pat nepateefas atbildes, tas kaitē pats fewim, sawam amatam un wisai fadsihwei, jo ta newar usplaukt, ta til swariga schkira, lā amatneezibas lahrtā, ir un paleel wahja. — Flaitischana isplatahs par wisahm darba weetahm un wisadahm amatneezibas eestahdehm. Tikai flaidri tirdsneezibas weikalī un flaidri pahrdotawu lokali paleel no tahs isslehtgi. — Katram flaititajam huhs libds no Rigas pilsehtas statistiskās kommissijas direktora parakstita legitimazijas jeb apleezibas lahrtē.

Pilsehtas statistiskās kommissijas wahrdā:

Presidentis: A. v. Dettingen.

Direktors: F. v. Jung-Stilling.

Peterburgā lahbas no augstako lahrtu kundsehm ir nodomajuschas maja mehnesi isdarit jahschanu us Maslawu. Beezas jahjejas jaw peeteikuschahs, bet gaida libds 20. Naudu preeksch goda algas domā sadabut zaur kollekti. Jahjejas tiksot pawaditas no jahschanas puischeem un lahda ihpaschi peenemta jahschanas meistara.

No Pinkseneem. Muhsu pagasts, kas labi prahws, pawisam gaudrihs simtu mahju, ir saweenojees ar us puht masako Beberbeku un neleelo mahzitaja pagastu sem weenas kopigas pagasta teefas, bet ar schkirtahm pagasta waldehm. Strihweris pawisam weens. Labi plashajā draudse jaw no ilgeem gadeem pastahw diwi basnizas. Pinksu galā, tā us widu, fmulā wezklapsehtas kalmā, ne tahku no prahwā Babites esara, Anas basniza, no kuras ne tahku leja krodinsch; Nikolaja basniza, netahku no Pinksu muischas, pasemā

wezklapsehtas kalmā, Beberbekescheem tuwala. Schi ir jaunala un dands glihtaka par Annas basnizu, bet naw til jaulā weetā. Deewa wahrdus mahzitajs notura katrā basnizā il pahrswehtdeenas. Newaram ne buht subdtees par sawu firmo dwehseku gamu; winsch loti ruhpiigi aplopi sawu draudsi, tā pat ari par muhsu skolahm. Par to winam ar' esam pateizigi. Wehl mums schehl sawa weza mahzitaja, ka winam daschu reis pee flakta zela jabrauka no mahjas us mahju, behrnus pahrklauschinat. Kad nu leelā data behrnū un wisi prahwatee eet skolās, tad jaw to ar waretu isdarit, kad tapat, ka dands masakajā Salas draudse, pa zeemeem un wairak mahjahm kopā sa-ajzinatu us pahrklausibu. Wehl buhtu peeminams, ka pee mums wezalais basnizas jeb draudses skolotajs, tapat ka Salas draudse, kur to gan weenu gadu noleedsa, pa seemas-swehtkeem, jaungadu un trejlungu deenu brauz aplahrt laimes wehlet. Par skolās huhschanu japeesihme, ka ihpaschi ar skolotajeem un skolās nameem esam it labi apgahdati, ari muhsu basnizas pehrminderi, ir labi paklausigi mahzitajam, tapat ari draudsei. B. B.

Is Behsim raksta „Rig. Itgai“, ka isgahjucho treschdeenu tureenes semes-teesā tijis pasludinats hosteefas spreedums Lesnam, kas apshdsehs par slepkawibas mehginajumu pret kreisdeputatu baronu V. Meyendorffu. Lesnisch noteefats us 10 gadeem pee katorgas darbeem un pehz tam us muhscha dsihwi Sibiriā. Swehtdeen gribejuschi winu suhtit us Rigu.

Mujena. Jauktas sapulzes, kur dalibu nem tiklab wihreeschi, lā ari seeweeshi, ir libdselli, zaur kureem derigas mahzibas un teizamus padomus spehj nowadit dsihwē. Te peedalahs daschadas lahrtas un schkiras — katrs isteiz otram sawus atradumus un noklausā otra leetderigu wahrdū. Tahdu sapulzi isrihloja 16. marta deenā Mujenes semkopibas beedriba. Pehz Mujenes istahdes isrihloschanas, seml. beedriba mas kur mineta, mas plashalā dsihwē dalibu nehmuht un ahriigi darbojuschahs. Pat ari eelschligā dsihwē trubht pehbejā laikā sparigas fazenibas. No leelā beedru daudsuma mehnescha sapulzes loti mas apmeklē, tā ka jadoma, intrese preeksch beedribas dsihwes buhtu sudusi. Bet 16. marta jauktā sapulze bij apmekleta leelā mehrā: libds 200 personu bij sapulzejuschahs, jo gaidija diwus swarigus preekschmetus apspreechanai. — Preekschneeks P. Schmita lgs apswiezinaja sapulzejuschos, un us sinibu swaru semkopibā norahdidams, atlahja sapulzi.

Pehz tam goda-beedris Mensenkampf dsimtskungs tureja preekschlasischanu par loyu kopschanu un audsinaschanu. Zaur preekschlasijumu mehginaja peerahdit, ka masgrunteeem eespehjams sinibu pamatus saweenot ar peedshwojumeem un panahkt pelnu zaur loptopibu. Nunatajs aisrahbija semtureem rudeni labi aprehkinat, zil baribas eewahkts un pehz ta eelahrtodamees, turet tikai tildands lopu, zil buhtu eespehjams kreetni mitinat. Labala bariba japataupa pawafara pusei. Gewehlami ari us katras flauzamas gows kahdi 3 puhri miltu. To gowis drofschi atmahsajot zaur peena daudsumu. Loti deriga weseliba dsirdischana — tikai ar aulstu uhdeni. Silts dschreens files faskahbt. Ja gowis negribetu sinamu mehru isdert, tad jaleel gabals almina fahls silē. To laisidami,

kustoni dabu flahpes un otrlahrt zaur sabli baribas sagremoschana top weizinata. Ehdinaschanai un flaukschanai janoteek lahrtigi, noliktā deenas laikā — sinamās stundās.

Zaur tahdu lahrtibu lopi top ustureti jautri un weseligi — un labu teesu peenu isdod wairak. Loti eewehlama tihrischana schahhd wihse: wezai iskaptei notrupina sobus, ar to spalwa ja-iskascha, beidsot ar nihtstu wisnas lupatu janoslauka. Zaur to elposchana zaur ahdu leelā mehrā atweeglojahs, kustoni ir jautri un weseligi. — Lopkopibas raschojumi pahrwehrschami naudā zaur tekeem un swehtu. (Seernizas masgrunteeem ne-atmahsajotees). Ja teku domā pahrdot, tad ir par stahdi, to ilgal turet ne lā 3—4 nedelas. Zlgaku baroschanu ne-atmahsā maspilsehtas. Audsejami tikai Anglu fugas teki. Schi fuga eeteizama zaur winas leelumū un peena wairumu, tadeht fainneezibai derigi un ari pahrdoschanā eenefigi.

Lai schi fuga eewestos pee masgrunteeem, tad buhtu gan teizami, pirkt wairak fainneekem weenu Anglu bulli, wehl nepeeauguschu. Tahds mahsatu tikai 40—50 rbl. f., kamehr pee-auguscha gan bes 150—200 rubleem nedabu. Audsejami teki nemami no weselahm un peenigahm gowim. Teti jatura schahdā lahrtā: Birnā nedelā tekam jadabu wihš mahtes peens (4 reis deenā pa 2 fropi). Kas to nespehj nobsert, tahdus nihtkus ir flahde audsinat. No 2.—5. nedelai tapat, tikai nokrejetu peenu. Pehz peektas nedelas peens pamasam atraujams un wina weelā peemehrigi stahjahs aufas, milti, seens. Milti ja-eemaisa beesi remdenā uhdenti. Pehz 10. nedelas peeteek ar 2 mahrz. ausu un 15 mahrz. laba seena katrā deenā.

Tā audsinats teksh gan istehre lahbus 9 puhrus ausu par gadu, kas mahsa (150 l. puhres) 13 r. 50 l. Un ja ari wisu zitu naudā aprehkinatu, lā peenu un seenu, tomehr teksh gada laikā nebuhtu wairak notehrejis, lā 30—35 r. Pee tam schahdi audsinats teksh ir weseligs un apwaislojahs gadu agraf ne lā zitas fugas. Zhpaschi aufas dod spehzigu taulu attihstischanos.

Gewehrojot, ko muhsu fainneezes istehre zaur rudsu un meeschu putrahm un daschadeem prepacateem, telus audsinajot, — tahdu baroschanas metodi gan waretu tikai eeteikt.

Saimneezes, kas leelā mehrā sapulzi apmekleja, isfazija gauscham mas sawus eewehrojums. Tikai lahda jaunawa aisrahbija, ka masas Tiroles gotinas, pee kreetnas masgrunteeku baribas esot eenefigakas, kamehr wehl masgrunteeki nespehj leelus ahbolina laukus atwehlet lopu baribai. — Weena sapulzes dala peeslehhahs tahdahm domahm.

Pehz tam skolotajs Neuman lgs stahstija par tagadejo fadsihwi un attihstischanos. Plaschi un dsihwās krahfās rahbija sapulzei, lā fadsihwo familijā, skolā, fainneezibā, sapulzes, dschedoschanas kords. Deserats eewehroja tikai semturu schkiru. Sapulze issazija wehlechanos, tahdās paschās krahfās redset nahloschā sapulze ari zitas fatilsmes nodafas. Tagadejais laiks jaw prasa apsinigu zenteenu, tadeht jaw ja-apstatahs: kur atrodamees, kur bijahm un kurp eesim. Zhpaschi wehlejahs finat, lā is pagatnes tagadejee tikimi un netikimi auguschi un lā nahlotnē tee dsedinajami. Zeen. Neuman l. apsolija preekschlasijumu tahdā sinā turpinat, par to tikai japateizahs.

Beedribas preekschneeks, kà ari wijsa fapulze, preekschlastaju publinus un nopelnus atsihdami, issazija firfnigu pateizibu preekschlastajeem. Ar to schlihras zeribà, drihsunà fagaidit atkal tahdu fapulzi. Zeresim, kà ar weikmi rihlota beedribas dsihwiba fels. (B.)

Is Weetalwas draudses. Kà sawà laikà jaw laikraktsòs sinots, pee mums dibinajahs pagahjuschà gada oktobri jauna skola, kura ir agralais Weetalwas draudses skolotajs Kalninsch par sinibu skolotaju, un Upites lgs par wirskolotaju. Tà kà pehz Kalnina ismeschanas is Weetalwas draudses skolas, nebija mums neweenas kreetnas augstakas skolas, isnemot Weetalwas raschenigo pagasta skolu, tad faprotams, kà mehs fanehmahn sinu par jaundibinajuschos skolu, kura Kalninsch par skolotaju, ar ne-issakamu preeku. Augschminetà skola ir pareistizibas skola, kuru tagad apmeklè tahdi 100 luteranu behrni. Mehs juhtam deenu no deenas leelatus un dibinatus preekus, jo esam atsimuschi kà muhsu behrni teel pareisi mahziti — pareisi audsinati. Schi jauna skola nestahw wis fenalàs skolu waldes rokàs, turpreti wina atrodahs apgaismoschanas ministerijas warà un apgahdaschanà — un teescham, mehs Weetalweeschi waram buht lepni un preezigi — no firòs dibina lihgfmi, kà mums ir schi jauna skola Weetalwas Podnends. Ne til ween kà skolotaji ir brihwi, kreetnai un gaismu nesofchai fadsihwei peedalotees un sawus kreetnos apfinas spehkus ne til ween us ahreemi un ahropus skolas telpahm teeschamibai isleetajot, bet pat skolas programs ir brihws un war drofchi jo drofchi lihdsinatees augstaku kultiweto tantu skolu programam. — Ar wahrdu fakot: muhsu jauna skola ir brihwa un brihwi gaismas kauschu skola.

9. martà, kad schi skola tita rewideta, augsti zeenijams rewidents, Drlowa lgs, ar scheem faldi skanoscheem, pahw wina preektà trihjoschahm luhpahm burbutodameem wahrdeem: „Es atrodu scho skolu kà kreetnako un issaku manu preeku, kà skolotajs Kalnina lgs buhs ari us preekschu weenumehr schahs skolas ruhpiigais skolotajs un strahdahs ari us preekschu lihdschinigà kreetnabà“. Tà tad, mihtee Weetalweeschi, eewehrojeet schos augstizeen. rewidenta lunga „preeka wahrdu“.

Pagahjuschà rudena nowembri eewehlejam 1879. gadà atzelto pagasta skrihweri atkal sawà amata, un februara beigàs dabujahm apstiprinajumu un jaw no aprila 1884. gada warot tas usfahkt sawas amata darischanas.

Mehs Weetalweeschi mozamees toti leeleem naudas truhkumeem. Daschi fainneeki ir tikuschu us kà behdiga stahwolka, kà mahjas japahrdod konkursè. Sawas mahjas pirklam tà ap 1868. gadu. Kad nu pagahjuschòs 15 gadòs esam til tahlu tikuschu, kà jaw sawas pirktàs mahjas japahrdod konkursè, kas tad lai noteel pehz peezeem, jo tad aptel pirkschanas gadi un jabuht lihdsigeem ar obligazijas paradeem. Turpreti leelakà dafa naw obligazijas parada nemas masinajuse, bet gan wehl eedsihwojusches leelòs privatparadòs, kas jaw tagad ir lihdsinami un ja nespehi — waj, ja parada dewejs negaida, mahja japahrdod konkursè.

Muhsu draudses skola, pehz Kalnina lga ismeschanas, jaw trihs gadus, stahw tiklab kà tulksha. (B. S.)

Is Krona Blomes pagasta. Muhsu pawisam ap 74 fainneeleem. Wisi eepirkuschu sawas mahjas no augstà krona par dsmntu jaw 1877. gadà par mehrenahm zenahm un sem zilwezegeem nosazijumeem. Turibas sinà, zaurzaurahm flaitot, muhsu fainneeki eenem peeteekofchu stahwolli.

Muhsu pagasta skola pastahw jaw wairaf gadu desmitus us 10 dahlderu leelas mahjas semes. Jaunais, prahwais, diwtahschu, telpas bagatais muhra skolas nams tika galigi gataws un eeswehtits rubeni 1880. gadà. Par wina uszelschanu nahlahs pateiziba fewischki talaika pagasta amata wihreem.

Zaur tahdahm leelahm buhwehm un zitu pagastu wajadsihu apgahdaschanas deht mums nahlahs maksat leelu galwas naudu. Jaw wairaf gadus atleekahs pazeetigi maksat ap 10 rubl. Dsird, kà schogad ta buhtu sneegusees ap 16 rubl., ja nebuhtu eewehrojama summa isdalita us mahju fainneeleem pehz dahlderu wehrtibas, jo nodomats nahkofschà wasarà zelt fewischku teefas namu, kusch lihds schim atrodahs jaunajàs skolas ruhmes.

— Attihstibas un tikumibas sinà wispahri buhtu jafaka, kà nedaram sawam nowadam gluschi kauna. No laikraksteem lasam wairaf Balfis, Baltijas Wehstnesi un Mahjas Weesi. (B.)

Par wisadeem turigu kauschu schkiru wahjprahligeem — tà lasams „Wehstnesi is Zelgawas diafonisu-nama“, kas isnahk mahzitaja E. Katterfeld wadiba — muhsu semè, kà rahdahs, gan jaw peeteekofchi gahdats, bet kad laiks reis buhs atnahzis, kad fahks ruhpetees ari par tahdeem wahjprahligeem, kuru peederigees wis nespehi finteem maksat? Ne ilgi atpakat tilahm peedsihwojuschu, kà kahds wahjprahligais, kad bij fuhtits starp poliziju, apgahdibas kolegijas wahjprahligo nodatu un sawu dsihwolli schury un turp, beidsot bes usraudsihas palizis, pats few pahrgreefa rihkli. Preeksch kahdahm nedelahm maisneelam, kas pahrtel no sawa roku darba, fewa faskima til gruhti, kà tahs nedrihfti atstahk ne azumirli bes usraudsihas. Tà deenà, kà nakti meers schini no wairaf familijahm peedsihwotà mahjà waites naw atrodams. Wahjneeze lauschahs eelschà dsihwolkòs, rauj zilwekus nakti no gultahm ahra, brehz, trako, lej petroleju krahni, un mahja un pilsehta atrodahs breefmàs; wihrs isdewis ahresteschanai jaw pehdigo grafi. Kapahz tad wahjneezi nenowed us ahprahligo namu? Draudse apnehmusehs maksat par winas apfopschanu un jaw luhguse wispahrigas apgahdibas kolegiju, lai nelaimigà tiftu usnemta wahjprahligo namà. Bet schis jaw pahw pahrim pilns, daudsi wahjneezi no jauna peeteikti un gaida, lai tilai kahda weeta paliktu tulksha. Kad nelaimigà beidsot kehrahz pee zirwa un fahka mahjà wisu fahragat, pat grihdu iszirst, tad zaur ihpashu kolegijas ruhpeschanos winai wareja isgahdat ruhmi wahjprahligo namà zaur to, kà kahdu meerigu wahjprahligo pahrweda us flinnizu preeksch meesà wahjeem un winas weetu atdewa tratotajai. — Kas gan nesajuht, kà sche jo leeli truhkumi, kas brehz us debesim!? Daudsi finteem wisnelaimigako zilweku behrnu pat ne peemeschantahs weetas newar dabut, kur tee lai buhtu apalsch wajadsihas usraudsihas. Kamehr peenahkofschahs eestahdes schai leetà fahks to darit, gan wehl ilgi buhs jagaida. Waj tad nu nebuhtu laiks,

kà tee, kam firòs fahp par sawu nelaimigo brahtu un mahsu fuhru likteni, grechtu wehribu us scho leetu un fahktu ruhpetees par palihdsibu? (A.)

No Snehpeles. (Kurseme) Snehpele ir 40 mahjas, no kurahm 32 isgahjuschu gadu tapa pahrdotas; 30 mahjas eepirka tee paschi fainneeki, diweem likahs par dahrgu buht, tee sawas mahjas atstahja. Wstoneem daschadu kawekku deht bija japaleek wehl us renti.

Mums pascheem ir sawa basniza un mahzitatees mums nahk no Sipaikeem, par tschetrachm nedelahm reisi. (B.)

Par Zgaunu lugeneezibas beedribu „Lindu“ pehdejà laikà daudsi top runats laikraktsòs. Wahju laikraksti sinaja, kà 5. martà noturetà beedribas akzionaru fapulze israhbijees, kà zaur beedribas waldes nepraktisku darischanu wefchanu beedriba lihds schim neween nefa naw pelnijuse, bet strahdajuse ar skahdi un istehrejuse eewehrojama summu no pamata kapitala. No Zgaunu laikraksteem „Olewits“ pehz „Balt. Wehstnescha“ tulkojuma sinaja to paschu, bet ziti, beedribu kaupidami, zeeta par winau gandrihs gluschi klusu, tadeht kà newareja sinot ne lo labu. — Tagad wiseem Zgaunu laikraksteem peesuhiti dimi isstaidroschanas raksti: weens no beedribas jaunàs waldes (kuru mehs pehz „Seimath'es“ atstahstijam sawas lapas 78. numurà) un otris no istahjuschà direktora Weizenberga. Pehdejais raksts peerahda jo skaidri, kà beedribas darischanas lihds schim tikuschas waditas pateesi nepareisi un neprahligi un tadeht to atstahstijam ihsumà. Weizenbergs faka, kà „Lindai“ lihdsigas beedribas ne-esot wisà pafaulk. Winas dibinajums esot kahds ihpashu fewischks darbs. Oktobri 1879. gadà tizis isfuhtits „wisai Zgaunu tautai“ usazinaschanas raksts, kura zits nefas nestahwejis, kà labinaschanas wahrdu klandsinajums, kura „Lindas“ beedribas „dibinataju preekschneezibas lozekki“ pirmòs peezi gaddòs apsolijuschu dalibneeleem maksat par gadu peezi un wehlafi augstakas prozentes. Beedriba strahdaschot tehwijai par godu un Zgaunu tautai par labu, tadeht lai katris, kam ween eespehjams, peedalotees ar naudu. Ne-issglitotee Zgauni esot pret wisu ne-ustizigi, par lo tee ne-esot labi pahreezinajusches; bet jabrihnotees, kà wina tahdam usazinajumam kà apstulboti tizejuschi. Ja kahds prahligais zilweks mehginajis runat tam preti un isstaidrot likumus, tad kahds tizis dehwets par „beedribas ahreditaju“ un tapis isstumts. Lihds schim beedriba maldijusches kà pa tumfu. Akzionari nepafihstot beedribas statutus, kuri toti nepilnigi pahrtulkoti Zgaunu walodà; akziju ihpashneeku leelakà dafa domajot, kà „Lindas“ beedriba esot kahds bankas weilals, kura wina nauda nolikta us telofschu rehkinu un is kuras to katrà brihdi warot dabut atpakal. Beedribas statuti atstahsti pilnigi ne-eewehroti. Weizenbergs fakahs usnehmis beedribas direktora amatu tajàs domàs: isstaidrot beedreem beedribas noluhkus un raudsit wadit winas darischanas tà kà nabagi kaudis nesaudetu sawu fuhri gruhti pelnitu un beedribà eemafatu naudinu; winsch apnehmeees isnihzinat weltas kildas beedru starpà un tos pamudinot us meerigu strahdaschanu. Bet pehdejà fapulze, kura pahraf par 300 zilweku bijis kopà, israhbijees, kà tas nemas naw eespehjams. Sapulzi atklahdams, winsch (Weizenbergs) isstaidrojais: 1) kà no augstas

waldibas apstiprinatus statutus nedrihstot pahrkahpt, kuwi nofakot, ka gada aprehkinu fastahdot par beedribas ehlahm, kugeem u. 3. ja-atrehkina dilshanas prozentes; 2) ka buhtu gluschi nelikumigs darbs, kad beedriba alzioreem malfatu dividendi, kad beedriba neween ne ka nepelnijuse, bet wehl dabujuse leelisku flahdi. (Zil neprahitigi „Lindas“ beedribas walde strahdajuse, to peerahda ari tas faktis, ka wina, ka sawa laika sinojam, jaw mehnescheem preeksch sapuizes isfludinaja Zgaunu laikrakstis, ka sapulze tiksot spreesis par ismaksajamu dividendi, laut wina sinaja, ka beedriba zeeuse leelisku flahdi, un tadeht par dividendu malfaschanu newareja buht ne runas. Zaur tahdu fludinajumu dalibneeki padewahs zeribai, ka dabuhs dividendu un sapulze teem bija jadsird, ka beedriba istehrejuse labu daku no pamata kapitala, zaur to tos newareja atturet no sakarseschanahs un aplamas istureschanahs. Ref.) Bet scheem meerigeem un pamatigeem isflaidrojumeem daschi sakarsuschi sapulzes dalibneeki runajuschi pretim, un gandrihs wisa sapulze brehtuse teem lihds: „Taisniba, taisniba!“ — Winsch is sapulzes israidijis lahdu wihru, kuresch teizees par „beedribas dibinataju“, bet tagad wairis ne-esot beedribas alzionars, bet us sapulzes wadona preekschlikumu tizis par to balsots un leelaka data balsojuse nelikumigi, ka israiditais warot nemt dalibu pee sapulzes, kas ari notizis. Tahdu istureschanos nemas newarot behwet par prahitigu. — Daschi domajot, ka „Lindas“ beedribas leetas tadeht esot til greifas, ka Zgaunu tauta esot wehl „behrnu kurpes“, bet winam (Weizenbergam) ja-atbildot us to, ka Wahzu, Franzuschu un Spaneeschu semneeki nemahzetu labaki wadit alzijas beedribu. Winsch mehginajis usgreest leetu us likumiga zeka, bet ta pahrluhjuse un paliksot pahrluhjuse, jo tagadejee waldes lozekli nekad nepratischot pareisi wadit tahdu leetu un wisa „Lindas“ beedriba newarot atraht wihrus, kureem preeksch tahda darba buhtu deesgan sapraschanas.

Zgaunu aiseeschana us Eelsch-Kreewiju, ka is winu laikrakstu sinojumeem redsams, wehl nemas nemitejahs. No dascheem apgabaleem dauds familiju jaw aigahjuschas un zitas esot gatawas us aiseeschanu. Daschi aisejot us labu laimi, bet daschi ari eepreekschu saklausijuschi un salihguschi Kreewsemē weetas, kur apmestees. Ta no Kuhfalas draudses (Zgaunijas juhrmasa) raksta „Olewikam“, ka tur wairak wihru sabeedrojusees un nopirktuschi Kreewsemē leelu muischu par 52,500 rubleem. Ir us Wis-Kaulasiju tizis isfuhitits lahds usizams wihrs, apgahdat semi preeksch apmeschanahs. Esot paredsams, ka no Kuhfalas draudses leela data eedfihwotaju aiseeschot us Kreewsemi.

Peterburga. Pagahjuscha festbeena, ta ap pulksten 10 no rihta, us turgus, Dahrfa eelas un Newska prospekta stuhri, eeradees putnu draugs, pawezs, pehz isskata turgotajs. Winsch, nelo dauds nelausebamees atpirzis wifus putnius, kas bij sawesti pahrdoschanai, un tad tos palaidis walam, pee tam buhdams jo preezigs par sawu eedomu. Ta winsch wairak ne ka 100 putneem atdewis brijwibu. Bet daudsi to ilgi nespeljuschchi baudit, jo publika bareem teem dewusehs palak un tos raudsijuse nokert, kas tai pa leelai datai ari isdeweess; jo putnini bijuschchi til wahji, ka

brihs ween nokrituschchi semē, waj ari laudim usmetuschees us plezeem.

Uf **Veeldeenahm** bijuschche rewidenta-senatora Manaseina eerehdni pagodinati schahda fina: ar 4. kl. Bladimira ordeni: kollegiju-rahti v. Klugens un Buldakows un kollegijusefiori Substis, Gafsmans un Depps; ar 2. kl. Annas ordeni: schtatsrahts v. Wemndrichs; ar 3. kl. Annas ordeni: kollegijurahts Paplows, hofrahts Schmidts un kollegijusefiors Denisenko; ar 2. kl. Stanislawa ordeni: hofrahts Rothasts un kollegijusefiors Archipows; par ihstenn schtatsrahtu pa-augstinats schtatsrahts Korenews un par hofrahtu — kollegijusefiors Gueditschs. — Jo projam ar selta kruhtu pee kruhtim apdahwinati: Dobeles prahwests, Kalnmuischas mahzitajs A. Rutkowskis, Biltenes prahwests, Ushawas mahzitajs U. Hillners un Neretas mahzitajs P. Wagners. — Ordenus wehl dabuja: 4. kl. Bladimira: Kursemes kamerateefas nodalas preekschneeks schtatsrahts Bursis un Widsemes kontrolpalatas wezalais rewidents, kollegijusefiors Tomkewitschs; 2. kl. Stanislawa: Widsemes kamerateefas wezalais fewischku usdewumu eerehdnis, kollegijurahts L. Hellmans, Rigas probirpalatas preekschneeks, schtatsrahts Lesenko, Baltijas reguleschanas kommisijas wezalais eerehdnis, schtatsrahts Genrichsons un Kihwes meschafungs, kapitans v. Pauls; 3. kl. Annas: Zehju aprinka rentmeistars, kollegijurahts Manns un Talsu aprinka rentmeistars, hofrahts Disso, un 3. kl. Stanislawa: Zelgawas kwartalofizeers, kollegijuregistrators Grube, Baltijas domenu waldes jaunakais meschurawidents, kollegijurahts v. Sommers un tahs paschas waldes fewischku usdewumu eerehdnis, kollegijusefiors Krause.

Sekaterinostawa. Peektā wersti no schejeenes, us Losowo-Sewastopoles dselszeka, 28. martā notika nelaiime zaur to, ka zeku fataisot, brauzeena wedejs no tam ne ka nesinaja un uslaida brauzeenu us darba materiala. Wolomotive ar tschetreem pretschu wagoneem nogahsahs no dambja un fadausijahs: ziti wagoni par laimi atahkejahs. No personala neweens ne-apflahdets, jo laika bija nolekluschi. Tika fina laista pehz palihdsibas. Atbrauja zeka nodalas inspektors is Sinekniowas. Bet ka winsch isbrihnejahs, kad nelaiimes weeta atrada wifu fadausita brauzeena personalu, ka maschinistus un konduktorus, tapat darba strahdneekus — wifus bes famanas peedsehruschos; nebija neweena, kas jel sawu mehli buhtu warejis lozit. Wini bija peedsehruschees no brandwina un wihna, kas atradees fadausitds wagonds un kas tur tagad gar dselszeka dambi pluhda straumehm.

Ahrsemes finas.

Politikas pahrstats. Wahzu awise „Kreuz-Zeitung“, kas kalpo konserwativu (wezlaiku aistahwetaju) zenteeneem, pasneeguse rakstu, kura ta isflaidro, ka Bruhschu kungu namu wajadsetu pahrgrofit, tadeht ka tagadejais kungu nams esot par dauds brijwprahitigs. Awise dod daschadus padomus, ka lai waretu eeuest schini eestahde wairak konserwativu garu. Schim brijwacham Bruhschu kungu nams pastahw is 91 muischneeka, kas tur sehds pehz dsimuma teesibas, tad is 108 muischneekem, kas eezelti us wifu muischu, heidsot is 44 pilsehtu birgermeistareem un 9 uniwersitetu

aistahweem. No awises daschadeem pahrgroftibas (reformas) padomeem wiswairak ee-wehrojami diwi. Wispirms wina grib pawairot to muischneeku lozektu flaitli, kas tur sehdsch pehz sawa dsimuma, un otrekahrt wina grib, ka ewangeliskee generalsuperintendenti un katotu basnizas biskapi buhtu ari par kungu nama lozekteem. Brijwprahitigeem no konserwativas lapas isflaidrojumeem un padomeem pilnigi apstulboti. Lihds schim brijwprahitigeem bija bijuschchi tanis domas, ka Bruhschu kungu nams ir konserwativa eestahde, kahdas otras naw wisa pasaulē un tagad „Kreuz-Zeitung“ saka, ka Bruhschu kungu nams wehl par dauds brijwprahitigs!

Egiptes jautajums Anglu waldbibai pastahwigi dara raises. Ministerijas pretineeki, kas bishstahs no ministerijas leelajahm reformahm (pahrgroftibahm), bet kas sin, ka reformu jautajuma tauta stahw us ministeru pusē, tadeht ar wifu spehku publehjahs dot ministerijai lahds spehreemus Egiptes jautajuma, kura ministerijas politika newar tit pilnigi zeret us tautas peekrischanu. Anglu leelu kauschu pulki gan deesgan labi saprot Anglijas eekschejas leetas un nekahda konserwativa pratofchana nepehj teem eestahst, ka tahs no ministerijas eefahktas leelas reformas waretu buht derigas. Bet ahrijas politikas jautajums leelaka tautas data naw til leela prateja un sehds daschu reisu kaujahs sakarsetees no patriotiskahm runahm uu nogreest no zeka, kas semei buhtu bijis ihsti derigs. Konserwativa wadoni pilnigi to sin un tadeht tee leeto wifus sawus spehtus preeksch usbrukshanas ministerijas ahrijai politikai. Waschi konserwativa wadoni gan naw tahbi mulki, ka tee pateesi turet Gladstona Egiptes politiku par nesapratigu un aplamu; bet konserwatiwee grib til isleetat scho jautajumu, lai brijwprahitigo ministeriju waretu nogahst un ta tad isglahbtees no schihs ministerijas reformahm. Ja par peemehru Gladstons no pascha eefahkuma Egiptes jautajuma buhta ta isturejees, ka konserwatiwee tagad pagehr, tad schee itin tapat usbruktu Gladstonam no otras puses, pahrmesdami tam, ka zaur eejankshanos Egiptes leetas bes wajadsibas un bes labuma teelot isfchekhrsta Anglijas walsts nauda, teelot fatrihinata sultana un Turku walsts wara u. t. pr. No Gladstons ari Egiptes jautajuma nedaritu, arweenu buhtu paredsams, ka konserwatiwee usbruktu, lai brijwprahitigo ministeriju waretu gahst. No tam jaw newajaga domat, ka konserwatiweem jaw tuhlt isdofees, brijwprahitigo ministeriju gahst, bet konserwatiwee tikai isleeto katru lihdsekli, kas wineem isleekahs par flahdigu brijwprahitigai ministerijai.

Wahzija. Profefors Mompens, kas peeder pee brijwprahitigds partijas, bet nesen kahda sapulze isflaidroja, ka tas nebalsofchot preeksch sozialistu likuma pilnigas atraidishanas, tagad kahda Koburgas awise isfludinajis klaju wehstuli, kura tas isflaidro sawu stahwotli sozialistu likuma jautajuma. Wispirms winsch isflaidro, ka sozialistu likuma eeweeschana esot bijuse leela kuhda un ka sozialdemokratu partija Wahzija sem scha likuma palikuse arweenu stipraka. Zaur to, ka sozialdemokratu zenteeni un wehleschanahs wairis klaji neteelot pahrrunati awises, ne-esot eespehjams publikai isflaidrot scho zenteenu aplamibu. Ta tad greifas

domas flepenibā wehl stiprati isplatotees. Nofeegumi (proti atentati us keisaru Wilhelmu), kuwi bijufchi sozialistu likuma isdoschanas zehloni, zaur scho likumu newarot tikt nowehesti, jo likums, ka jaw esot peerahbits, nephezigis preefsch scho zenteenu isnihzinaschanas. Tomehr winsch, Momfens, newarot dot sawu balfi preefsch tam, ka likums tuhliit pilnigi tiftu atzelts; jo kad pehz scha likuma atzelschanas peepeschi no tiftu kahds atentats, tab laudis to pahrmestu teem, kas balfojuschi preefsch likuma atzelschanas. Ja pate waldbiba liktu preefscha scha likuma atzelschamu, tab winsch tai tuhliit peekristu, jo tab wairs nebuhtu jabihstahs no minetas atbildibas. Bet ta ka waldbiba nedomajot us likuma atzelschamu, tab winsch, Momfens, peekritischot tam preefschlikumam, kas usturetu sozialistu likumu til pa datai un atmetu daschus likuma nofazijumus, kas preefsch laudim wisgruhtati panesami. Bet ja waldbiba galu gala ne-eelaidischotees likuma pahrgrosifchanā, pagehredama, ka likums ta tiftu pagarinats waj atzelts, kahds winsch tagad ir, tab winsch, Momfens, doschot sawu balfi wisa likuma pagarinatumam, lai issargatos no mineteem pahrmetumeem. — Drufku ehrmoti ir, ka profors Momfens wispirms isskaidro, ka likums nederigs un skahdigs un tad tomehr solahs preefsch wina balsot, lai laudis tam newaretu issazit pahrmetumu, kuru winsch pats nofauz ar nepareisu un nedibinatu. Gladstons Fru jautajuma isturejees zitadi. Fru pastahwigi padarija smagus nofeegumms (par peem. negehligi nokaudami Frijas leetu ministerus lordu Stawendischu un Borku) un pehz scheem nofeegumeem konserwatiwi breefmigi usbruka ministerijai, ka wina zaur sawahm reformahm esot wainiga pee pastrahdateem nofeegumeem, jo kamehr Fru tikufchi zeetaki sawalditi, tahdu nofeegumu ne-esot bijis. Bet Gladstons bij zeetaks wihrs, ne ta profors Momfens. Winsch nekahwahs no-greeft no pareisa zefa zaur nedibinateem apwainojumeem, bet zeeti turpinaja sawu reformas darbu. Zita leeta buhtu, kad Momfens buhtu isskaidrojis, ka tas eeranga sozialistu likumu par derigu un tadeht preefsch ta balsotu. To winam neweens newaretu pahrmest. Bet kad papreefschu isskaidro, ka likums nederigs un tad tomehr sola preefsch ta balsot, ais bailehm no nedibinateem pahrmetumeem, tab zaur to dob loti nelabu wahjibas preefschfihmi.

Anglija. Jautajums, waj turpmal atraitnam nebuhtu atkaujams, prezet seewas mahfu, tagad atkal na jauna eekustinats. Ka sinams, apafchnams jaw wairal reises nofpreedis eewest tahdu pahrgrosijumu, bet augfchnams lihds schim ikreises to atraidijis, kaut gan tas pagahjuscha gada notika ar loti masu balfu wairakumu. Schai jautajuma skaidri israhbijahs, ka Anglu lordi nemas naw til karsti kehniischlas familijas peekriteji un kehniischlas gribas ispilditaji, jo kehniineene Wiktorija jaw fen wehlahs mineta jauna likuma peenemschanu, lai waretu isprezet sawu jaunato meitu, prinzezi Beatrifi, Hesenes leelherzogam. Jauna likuma isdoschana preefsch Anglijas ari tadeht isleekahs wajadfiga, ka daschās Anglijas kolonijas jaw tagad atraitnam atkants prezet nelaika seewas mahfu. Nesen atgadijahs, ka kahds atraitnis Australija bij tahda wihs

apprezejees; bet kad winsch ar sawu otru seewu atbrauga us Angliju, tab tureenes garidsneeki leedsahs atficht laulibu par likumigu un krustit wina behrms par tahdeem, kas lauliba dsimufchi. Nu wihrs isslubinaja, ka tas buhschot prezet zitu seewu, ja wina tagadeja lauliba esot pretilikumiga; bet pret tahdu nodomu atkal daschi adwokati laida awise briedinashanas rakstu, lai wihrs to nedarot, jo zitadi tas tiksot apfuhbjets un sodits par diwseewibu. Awises waiza: ko nu lai wihrs dara?

Egipte. Pehz jaunatahm sinahm, generala Gordona zenteeneem Sudana atkal labakas zeribas. Praweets is Kordofanas schim briedscham newarot domat us ekspediziju pret Kartumu, jo winam tagad pascham esot jakaujahs ar saweem dumpineekeem, kas esot apfentufchi praweeti El-Obeida. Tahlat Gordons dabujis no Sila Nil'a apgabaleem sinu, ka tur atrodotees wehl Saleh pascha ar 500 Egipteeschu jahneekeem. Lihds schim domaja, ka schis Egipteeschu pulks ari ap-lants waj sawangots zaur weetigeem dumpineekeem, bet tagad israhbijees, ka tas warejis turetees, un ta ka leelakais dumpja karstums jaw leekahs pahrgahjis, tab laikam Saleh pascha turetees ari weht tahlat. Winam esot 57 kugu lahdiu labibas, kuras tas pehz sawas patifschanas warot pa Silo Nil'u suhtit us apafschu, ja tur labiba buhtu wajadfiga. Tahlat ari tikufchas apstiprinatas agralahs sinas, ka Egipteeschu garnisoni Kafala un Senara ari wehl turotees un ka schim pilsehtahm tagad nedraudot nekahdas breefmas. Ja turpmal nenoteel kahds negaidits ahrlahrtigs atgadijums, tab pehz wisahm augfchminetahm sinahm jadoma, ka dumpja wilni Sudana pamafinam fahst apflust, kaut ari wehl kahdu laiku tur kufschanahs pastahwehs.

Australija. Seeweetehm Giropa, kuras mahjas newar apprezetees, wihreeschu truhkuma labad, der aibrault us dschwi Australija, jo tur daschās malās arweenu wehl stiprs seeweeschu truhkums. Pehz jaunatahs skaitifschanas, Keetruma - Australija Jaun-Selande un wehl daschās zitās jalās us il 100 wihreescheem isnahlot til 71 seeweete, ta ka ari pehz wisu seeweeschu isprezeschanas no il 100 wihreescheem 29 peepseesti, palikt wezpuijchu lahrtā. Giropa, ka sinams, zaur-zaurim wairal seeweeschu ne ka wihreeschu, kas pa datai warbuht isskaidrojahs zaur kareem, kas Giropa beeschi teel westi.

Seemet - Amerika. Partijas Saweenotās Walftis jaw fahl fagatawotees us jauna presidenta zelschamu, kurai janoteel scha gada rudenti. Pehz pastahwoscha eeraduma, latra no abahm leelajahm partijahm (republikaneescheem un demokrateem) latra walfti isrihlo ta faktu partijas konwentu preefsch kandidatu isredfeschanas. Wehlat tad wisu Saweenoto Walfstu partijas eezet sawu tautas konwentu, kas galigi nospreesch, kahdi wihri no partijas ufstahdami par kandidateem. Ta faktu republikaneeschu partija, kurai waldbibas grofchi jaw ilgus gadus rokās un pee kuras peeder ari tagadejais president, nesen jaw fahlufe isrihlot latra walfti sawus weetigos konwentus. Wispahrigais republikaneeschu partijas tautas konwents tad sapulzesees junija mehnesi Tschilago pilsehta. Lihds schim us republikaneeschu pufes wisleelala zeriba esot Ble-

nam; bet daschi runa ari no tagadeja presidenta Artura, tahlat no Logana, Edmundsa un generala Granta, kufsch jaw diwi reises bijis par presidentu. Par kuru kandidatu partija beidsot weenosees, to schim briedscham wehl newar paredset, jo daschahrt peedfchwots, ka zaur kahdas partijas datas stuhrgalwibu wehl pehbiga briedi peepeschi noteel pahrgrosifchanahs. Turpretim par kandidatu preefsch wizepresidentu (presidentu weetneeka) amata republikaneeschu partija leekahs buht deefgan weenprahtiga. Proti par tahdu grih ufstahdit tagadejo kara ministeri Linkolnu, nelaika presidentu Linkolna dehtu. Jaunais Linkolns esot it kreets wihrs un waldbibas leetu pratejs, un ta ka wina tehwa wahrds wiseem republikaneescheem stahw wislabaka peemina, tad Linkolns ahtri nahjis us preefschu. Bet eewehrojot daschu wezaku wihru nopelnus, jaunais Linkolns bijis til prahtigos, schim briedscham wehl nedfihtees pehz augstaka amata. Par to tad wisi itin weenprahtiga, dot winam wizepresidentu weetu. — No demokrate partijas pufes grihot ufstahdit par kandidatu Tildenu, kas jaw agrak bijis par kandidatu, bet iskritis zauri. Tildens, deht sawa leela wezuma, warbuht nepeenemschot kandidata amata, un demokrate partija tad grihot atkaut winam, isredset sawa weeta zitu kandidatu.

Tantifsee laifraksti un „Latweeschu Awises“.

(Stales Nr. 14.)

„Labriht, mahsin!“
 „Labrihtin, labrihtin!“
 „Zuhs wakar wisi bijat basniza. Nu, ka patika jaunais mahzitajs, es wimu wehl ne-esmu redsejusi.“
 „Ai, mahsin, ko lai faku? Tahdu smuku, jaunu mahzitaju wehl ne-esmu redsejuse! It ta engelis kanzelsk uskaphis un ari teescham runa engelu mehlehms: kas par wahrdeem, kas par balfi!“
 „Nahktofcho fwehtdeem pat jaw raudfischu nokluht basniza.“
 Seewina nebija neelus runajuse, Nymaleefchi bija dabufchi jaunu mahzitaju, ko nosaufsim par Sahrtoni, tapehz ka winam bija fahrti waigi un dseltani sprogu mati. Engelis, ka pats par fewi protams, nebija Sahrtonis, tikai jauns zilweks patihkamu seju un skalu balfi; tapat ar engelu mehlehms winsch nerunaja, tikai skaidru, gaischu walodu, kas no firds nahkdama gahja pee firds. Winsch wiseem spehteem nopuhlejahs, lai tautas walodas smalkumis un jautumis peefaminatos, labi sinadams, ka gaischu, skaidru, draudfei saprotamu walodu runadams, spehschot klausitajeem sawaldit un lozit firdis un prahtus; winsch nekehrahs pee tahdeem lihdsjekteem, kahdus daudskahrt isleetaja wina preefschgahjejs, sawus klausitajus norahdams par nepahrlabojameem grehzineekeem un tos baididams ar elles mokahm un breefmahm; winsch sinaja sawus klausitajus aisgrahbt, wimu firdis modinat deewbihjigu prahtu un peewest tos pee tizigas un tikligas apfinas; winsch ari daschreis runaja bahrgus wahrds us sawu draudfi, kad fadifhweh netikumi, launi paradumi, schee grehku kalpi, bija norahjami, grafsami un sodami, tomehr tas nenotikahs il fwehtdeenas.
 Sahrtona mahzitaja sinā stahweja skola, ka tas pee mums mehds buht. Stolu pah-

raudsidams, winsch skolotajam peefodinaja, lai kreetni mahzot tautas walodu un tahdas mahzibas kopjot, kas behrneem prahtu zilajot; ar to nepeeteelot, ka behrnu simtahm perschu no galwas ismahzotees, bet tahs nefaprotot, tapat tufschu wolabulu klabinaschana tikai behrneem mahzibas laiku wolti nokawejojot.

Sahrtona mahzitajs nebija pretineeks fahuma-swehtkeem, teatra isrihlojumeem un beedribahm, bet labpraht redseja, ka tahdas leetas wina draudse tifa koptas un weizinas, jo winsch sinaja, ka tikai ar schahdeem lihdselkeem spehschot aprobeeschot krogu netiflos preeklus un draudsi paschu pazelt us augstaku stahwolli tiklibas un tijibas sinä.

Sahrtona mahzitajs tikai ispildija sawus amata-peenahkumus un to daridams, winsch grihot negrihot ari bij ispildijis, ko tautisko zenteenu pamata ihpaschibas praša.

Is schi peemehra redsams, ka mahzitajam, ja tas sawa amata peenahkumus grib lahtigi ispildit, ir pilnigi jaturahs pee tautiskeem zenteeneem, zil tablu tee sihmejahs us tautas walodu, tautas tikumu un prahta attihstibu. Wisur israhdijees par derigu, ka mahzitajam jaturahs kopä ar tautu un tamlihdj ari winam peenahlahs weizinat tautiskos zenteenus; tad winsch to dara, tad tas peerahda, ka winsch sawa amata usdewumu un peenahkumu naw pahpratis.

Tapat ka mahzitajam, ta ari tautas skolotajam jaturahs pee tautiskeem zenteeneem. Tautas skolotajam, kas strahdadams grib turetees pee tautiskeem zenteeneem, tapat jastrahda ka skolotajam Bukitim. Skolotajs Bukitis nebij Grmlawu apmellejis, tomehr mahzischana bija dascham Grmlawneekam pahrafs. Pallausimees, ka Bukites sawa pagasta skolä strahda. Kahds wihrs, kas Bukiti jaw gadeem pahst, par wina darbeem stahsta ta: Par skolotaju palizis, Bukitis ahtrakti nerima, lihds nebija smalti pahrdomajis sawa amata usdewumus un peenahkumus un ta domadams un noswerdams winsch bija pahreezinajees, ka wifas gudribas un mahzibas atflehga esot tehwi waloda, tapehz mahziba tehwi waloda eenemot swarigu weetu pagasta skolä. Gesahkumä gan daschi skoleni wezakee kurneja, ka Bukitis Latweeschu behrneem mahzot Latweeschu walodu, to jaw katrs mahjas eemahzijees; bet wehlah israhdijahs, ka Bukitis bija to darijis ar gudru sinu: wina skoleni bija neween waloda weiflafi un attapigali, bet wairaf ari us preekschu tikufchi skolas mahzibas; winsch teem paschu walodu mahzidams, bija eemahzjis labaki domat un fajehgt. Kas pee Bukischa bija pahru gadus skolä gahjis, tas wareja brosch rokä nent jekuru Latweeschu grahmatu, winsch to faprata un tapehz derigas grahmatas lasija un sawu prahtu zilaja. Tas bija nenoleedsams anglis no Bukischa mahzibas tehwi waloda. Dsihschanos pehz lasamahm grahmatahm pee saweem bijufcheem skoleneem eewehrojis, Bukitis eetaifja masu grahmatu krahtuwi, ta sawzamo biblioteku, is kuras katrs wareja dabut grahmatas palafitees, sinams par lasischanu bija kahds masuminsch ja-atlihdjima. Naudu, kas eenahza par lasischanu, Bukitis us tam isleetaja, lai waretu jaunahs grahmatas nopirkees bibliotelai. Schä naw ihpaschi japeemin, par kahdu prahta zilaschanu bija wisam pagastam Bukischa grahmatu krahtuwe.

Ne tikai par Latweeschu walodas mahzischanu pagasta skolä Bukitim bija ja-issklaidro, brihscham pat jastrihdahs ar stuhrgalwigeem wezakeem, bet tapat winam daschreis gahja ar Wahzu walodas mahzischanu. Daschi wezakee par wari gribeja, lai wina behrneem mahzot Wahzu walodu, un tahda griha naw launa, kas lai tai pretojahs un tomehr Bukitis sawa sinä pretojahs. Winsch to ta darija: winsch prasija wezakeem, zil gadu subtschot behrnu skolä. Zits atbildeja: weenu wasaru, zits diwi wasaras. Te nu Bukitis issklaidroja, ka weenä jeb diwas wasaras newarot behrnam eemahzit pilnigi Wahzu walodu, tikai kahds wahrduus un teikumus spehtu eekalt galwä, kureus behrns, no skolas istahjees, drihs atkal aismirstot un winam pascham nekahds labums no tam ne-atlezot; labaki buhtu, ka tufschu wolabulu weeta behrnam pahneegtu paschu waloda kahdas derigas mahzibas (wehsturi, dabas stahstus, geometriju u. t. pr.). Pa seelakai dakai wezakee pahreezinajahs no Bukischa wahrdeem un wina padomam paklausidami, nekad to naw noschehlojufchi.

Kad Bukitis kahds 10 lihds 15 gadus ta bija strahdajis, tad gandrihs wifa pagasta jaunä pa-audse pee wina bija skolä bijufe. Pats par sewi protams, ka gandrihs wif wina bijufchee skoleni pee wina nahza grahmatas nent lasischanai un ta tad swehtdeenäs daschreis labh pulzinsch pee wina fanahza, lai lasamas grahmatas pahrmihntu. Kahdu swehtdeenu bija pee Bukischa atnahzis labh pulzinsch. Te winam eeschahwahs prahtä, pamehginat, waj tee wehl mahkot tahs dseefminas, ko skolä mahzijufchees. Sahfa dseedat un ka jauki tas flanejal Bukitis usaizinjaja, reis par mehnesi atnahkt un kopä jauki padseedat. Wifä bija ar meeru un to darija. Pehz gada laika Bukitis isstrahdaja likumus un dibinjaja lahtigu dseedaschanas beedribu. Zitas leetas nu nahza ka ripas: satuma-swehtki, konzerti, teatris un balles. Godigee puifchi un meitas launejahs pa krogem wasatees un krogä papus splahwa silu un faku, un buhtu Bukitim azis isplehsis, ja buhtu drihstejis.

Bukitis, tikai sawu peenahkumu ispildidams, bija wifu pagastu pajehlis us augstaku attihstibas un isglitibas stahwolli; Bukitis grihot negrihot bija tijis par ihstu patriotu, kas dascham pagasta skolotajam waretu buht par derigu preekschihmi.

(Turpmal wehl.)

Wehsturiskas druskas.

Dresden isnahza is speestawas archiwariufa fazerejums, is kura sche israkstu kahdas interesantas sinas par Napoleonu I. Kad keisars uslahpa us admiralitetes lorda Knitta fuga, — pehdejais aismirfhs wifu godprahtibu, greejahs pret wifu ar schahdeem rupjeem wahrdeem: „Bonapart! Anglija pagehr no Zums sobenu!“ „Mans draugs,“ atbildeja Napoleons, „pasaule ne-aismirfhs Zuhfu wahrda, tapehz ka ar mani Zuhh runajat.“ Lepnais Anglis paleeza sawus leelus preeksch wina.

Kad Napoleonu aishweda us Helenes salu, winam wajadseja peemahjot kahda privat mahjä, tapehz ka zeetums wehl nebija gataws. Kahdu reis winsch fehdeja weenä no schahm istabahm un tureja sawa klehpi mahjas faimneeka jaunalo meitinu. Meitene fajija winam:

„Es lasu wehsturi par (rasbaineeku) laupitaju Bonapartu. Waj Zuhh wifu pasinat?“ Melaimigajam keisaram parahdijahs afaras azis. „Mans behrns,“ winsch fajija, „es esnu Bonaparts.“ Meitene apkehrahs winam ap kattu un atbildeja: „Kad es flatos Zums azis, es newaru tizet, ka Zuhh warejat buht tik zeetfirdigs.“ Tatschu winsch gan bij zeetfirdigs. Duhl, ko stahsta tai paschä grahmatä. Kad winsch pasludinaja sawai seewai Josefina Boharne, ka winam wajadfigs no tahs atlaulatees, nelaimiga seeweete — kas wifu kaisligi mihleja — nogihba.

Keisars paswanija; eeradahs wezs fulaimis, kureh pehz keisara pawehles, fagrahba Josefina, ka kahdu maifu un nesa zita istabä; pee durwim keisareene dewa winam pliki. „Ja Zuhh jaw atschilbat, tad warat eet!“ peebilda keisars.

„Hoboe vrama“ peewed iswilkumu is Parises „Nouvelle Revue“ par Wahzijas keisaru un wina familiju. Wilhelmh, pehz autora wahrdeem, ir „peemihligs zilweks.“

Nebuhdams sewischi apdahwinats, winsch tatschu flatahs us leetahm ar ihstu famanibu un prot ismeklet derigas personas un tahs pa-augstinat ihstä weeta un ari aistahwet pret wifu un wifseem.

Winsch ir godlahrigs, winsch alafsch grih wairaf par to, kas jaw ir un lihds schim laikam wehl noschehlo, kapehz 1866. gada nepeesawinjaja Saksomiju. Winsch ir nepahrgrosams sawds pahreezinajums, sawa grihä; winam ir sawi mihluti, bet winsch teem nekauj nekad nodarbotees ar politiku, atwehledams nodarbotees ar pehdejo weenigi til saweem ministreem. Pee wina nopeetnibas wehl peeweenojahs pahschmihliba. Ar waldischanu winsch nodarbojahs wairaf, ne ka par to laudis wispahrigi domä; zil drihs kahds jautajums wifu personigi aisker un ir interesants, winsch nenokufstoschi zihnahs sawas idejas zauri iswest; zitas wifas buhschanas winsch flutejahs us ziteem. Armija winam ir ustijama aistahwetaja un schi ir weeniga, kura winsch nekauj firrtam Bismarkam eejauktees.

Berlines traktats winam nebij pa prahtam: Winam gribejahs redset Bulgariju drufzinmafaku. Schihdu emanfipazija Bulgarijä winam loti nepatila, ka winsch reis to isfajija kahdam no saweem draugeem (kad bij labä prahtä). Sawä dshwä winsch ir bandijis dandf laimes un prata to zeenit. Sabeedribä winsch nekad nerunä par politiku, tur winsch wiswairaf isturahs, ka priwats. Wina godprahtiba ir loti angsta un bes kahdas aishrahbtibas. Pateesiba schis zilweks ir ihsti teizams (?), ar atklahjigu karakteri, ar ne-ihsti leelahm gara dahwanahm, bet apdahwinats ar pateefu padomu un ar loti labu firbi; schis ir tahds zilweks, kas newar tapt ne mihlets un ne zeenits no saweem pawalstneekem; kureh eenems weetu eewehrojumu walduneeku rindä, kaut gan naw hijis angsti apdahwinats.

Trona prinzis dshwä un ruhpejahs weenigi tikai dehl sawas seewas un behrneem. Winsch preezajahs par sawu seewu ka Anglis, zaur ko wina karakteris pahrwehrtrees par anglistu. No diwidemit peezeem gadeem winsch gaida deenu no deenas pehz trona; schis stahwolli (ka pawalstneeks) wifu kaitina. Keisars un Bismarkh par wifu domä, ka par idealistu; winsch mihle daitneezibu, palihds rakstneezibai

